

6. Chiny i USA

1. Wielki Skok Chin w latach 1958-1961

Mao Tse-tung stojący na czele Komunistycznej Partii Chin w latach 1958-1961 wprowadził program Wielkiego Skoku, który miał na celu przyspieszenie rozwoju gospodarczego w Chinach. W 1961 r. Mao wycofał się z programu po klęsce głodowej, która spowodowała śmierć milionów chińskich chłopów.

a) Założenia Wielkiego Skoku:

- przekształcenie Chin z kraju rolniczego w przemysłowo-rolniczy
- wzrost produkcji stali
- wzrost produkcji przemysłowej i rolniczej
- budowa pieców hutniczych w chińskich wsiach

b) Skutki Wielkiego Skoku:

- gwałtowny spadek produkcji rolniczej
- klęska głodu
- śmierć głodowa chłopów

2. „Rewolucja kulturalna” w latach 1966-1969

- a) pozycja polityczna Mao Tse-tunga jest osłabiona po klęsce Wielkiego Skoku.
- b) 1966r. - Mao zaczyna kampanię przeciwko swoim rywalom politycznym pod nazwą „rewolucja kulturalna”.
- c) powstaje **Czerwona Gwardia**- zrzeszona młodzież wykonywująca plany kampanii.
- d) rewolucja jest prowadzona pod hasłem **niszczenia dawnych idei, kultury, zwyczajów i religii** Chin.
- e) terror czerwonogwardzistów dotyka większość działaczy partyjnych , którzy są oskarżani za bycie „zwolennikami kapitalizmu”.
- f) Mao przejmując pełną kontrolę nad aparatem partyjno-państwowym i doprowadza do narodzin swojego kultu
- g) „rewolucja kulturalna” zostaje **wygaszona po 1969r.**
- h) oddziały Czerwonej Gwardii zostają rozbrojone , jej członkowie trafiają na wieś lub zostają zamknięci w obozach.
- i) **Mao wyprowadza Chiny z izolacji międzynarodowej**, po czym nawiązuje stosunki z USA.
- j) państwa zachodnie wycofują swoje uznanie dla Tajwanu na rzecz Pekinu .
- k) **wizyta prezydenta Richarda Nixona w Pekinie w 1972r.** jest efektem rozmów i ocieplenia stosunków pomiędzy Chinami a USA.

3. Maoizm- ideologia komunistyczna dostosowana przez Mao Tse-tunga do warunków i tradycji chińskich. Maoizm skupiał się na wprowadzeniu Chin do grona mocarstw i przejęcia przywództwa nad państwami komunistycznymi, co doprowadziło do konfliktu z ZSRR. Cechą maoizmu był kult jednostki.

4. Chiny po Mao

- po śmierci Mao w 1976r. **zliberalizowano system gospodarczy Chin** pod hasłem tworzenia „socjalistycznej gospodarki rynkowej”.
- Chiny nadal pozostawały państwem totalitarnym i obywatele nie posiadali pełni praw.
- nastąpiła normalizacja stosunków z ZSRR.
- **w 1989r. doszło do masakry na demonstrujących studentach na placu Tienanmen w Pekinie.**

5. Echo zimnej wojny w USA

Maccartyzm – działania prowadzone przez Josepha Raymonda McCarthy’ego i jego współpracowników, sprowadzone do obsesyjnego poszukiwania komunistów i sympatyków komunizmu w USA w latach 1950-1954.

6. Równouprawnienie w USA

- a) podpisanie przez prezydenta Trumana **w 1946r. rozkazu likwidującego segregację rasową w siłach zbrojnych.**
- b) tworzenie masowych organizacji walczących o wprowadzenie równouprawnienia.
- c) **orzeczenie Sądu Najwyższego USA w latach 1954-1955**, mówiące o przeprowadzeniu **desegregacji** w szkołach publicznych.
- d) **zorganizowanie masowego ruchu społecznego przez pastora Martina Luthera Kinga.**
- e) pokojowy marsz i wiec **w Waszyngtonie w sierpniu 1963r.** z płomiennym wystąpieniem Martina Luthera Kinga.
- f) **wprowadzenie kompleksowej ustawy o ochronie praw obywatelskich w 1964r. gwarantującej równouprawnienie.**
- g) zamieszki z udziałem przeciwników równouprawnienia w 1966r.
- h) **zabójstwo pastora Kinga w 1968r.**
- i) mimo zniesienia segregacji rasowej sytuacja czarnoskórych obywateli nadal była trudna.

7. Kontrkultura- spowodowana sprzeciwem wobec udziału USA w wojnie wietnamskiej. Wpłynęła na świadomość społeczeństwa amerykańskiego. Cechami kontrkultury było zwątpienie w amerykańską mocarstwowość oraz powstawanie ruchów kwestujących podstawowe normy i wartości kultury masowej, odrzucających rozwiązania tradycyjne w imię wolności i tolerancji. Zjawisko to spowodowało powstanie subkultur, sekt i ruchów religijnych.